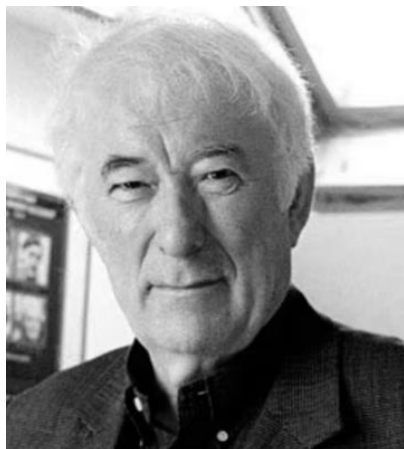

ГІНІ ШЕЙМЕС-ДЖАСТІН (Heaney Seamus Justin; 13. 04. 1939, м. Каслдоусон, Північна Ірландія — 30. 08. 2013, Дублін) — ірландський поет, драматург, публіцист, перекладач. Нобелівська премія в галузі літератури (1995; за твори ліричної краси й етичної глибини, що підносять щоденні дива та оживляють минуле). Золота гілка поезії (2001). Премії Т.-С. Еліота (2006), Д. Коена (2008). Закінчив Королівський університет Белфаста (1961). Від 1972 мешкав у Дубліні. Викладав у коледжах, вищих навчальних закладах Ірландії, Великої Британії та США, зокрема 1984—2006 — професор поезії і риторики Гарвардського університету. Дебютував збіркою віршів «Death of a Naturalist» («Смерть натураліста», 1966), в якій оспівав красу ірландської природи. У наступних книгах «Door into the Dark» («Двері у темряву», 1969), «Wintering Out» («Зимівля в мандрах», 1972), «North» («Північ», 1975), «Seeing Things» («Осягнення сутності», 1991), «Opened Ground» («Відкритий ґрунт», 1998), «District and Circle» («Місцевість і середовище», 2006) Г. не тільки метафорично переосмислює ірландську природу та звертається до ірландських міфів і легенд, а й висловлює тривогу за ситуацію в Північній Ірландії. Віршована збірка «Human Chain» («Людський ланцюг»,

2010) була названа «книгою тіней та спогадів, мандрівок в іншосвіт, відлунь і мовчань». Твори Г. поєднують англійську й ірландську поетичні традиції. Порушував теми фізичної, моральної та політичної рівноваги в соціумі, трагічного минулого Ірландії («Реквієм обстрижених»), протистояння католиків і протестантів («Сутінки в Ольстері»), проблеми відносин між дітьми та батьками (сонети, присвячені матері). Відомий Г. і як есеїст: книги «The Government of the Tongue» («Влада мови», 1988), «Finders Keepers» («Шукачі — хранителі», 2002) та ін. Автор літературно-критичного дослідження про поетичну творчість і світовідчуття **В.-Б. Їйтса** — «The Place of Writing» («Місце творчості», 1989). Переклав із давньоірландської мови «Божевільного Суїні» — «Sweeney Astray» (1983) — відому старовинну легенду про вічного блукальця, короля язичників, який перетворився на напівптаха-напівлюдину; лейтмотив твору — тема вигнання. 2000 опублікував переклад англосаксонської поеми «Beowulf» («Беовулф»), що мав колосальний успіх і потрапив у список бестселерів Англії та США за цей рік. Робив переклади з Данте. Г. був членом руху за громадянські права, що виступав за досягнення примирення католиків і протестантів. 2003 у Королівському університеті Белфаста відкрито Центр поезії Г. 2011 передав свої рукописи Національній бібліотеці Ірландії. У перекладі **О. Мокровольського** українською мовою вийшли його вибрані твори «Відкритий ґрунт» (К., 2008).

Рекомендована література

1. Беттерсбі А. Нобелівський феномен в ірландській літературі: Шеймас Гіні / Пер. з англ. // Всесвіт. 1997. № 1;
2. Павлюк І. Успіх «непроклятого» поета: [про Шеймаса Гіні] // Там само. 2016. № 3—4.

І. А. Сенчук

Бібліографічний опис:

Гіні Шеймес-Джастін / І. А. Сенчук // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-883732>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).